

Sygn. akt II USK 446/21

POSTANOWIENIE

Dnia 15 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Rączka

w sprawie z odwołania J. R.
przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw
Wewnętrznych w W.
o wysokość emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 15 marca 2022 r.,
skargi kasacyjnej odwołującego się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 14 października 2020 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 14 października 2020 r., sygn. akt III AUa (...) Sąd Apelacyjny w (...) w wyniku apelacji odwołującego się J. R. zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w W. z 22 stycznia 2020 r., sygn. akt XIV U (...) i poprzedzającą go decyzję Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. z 5 grudnia 2018 r., nr (...) w ten sposób, że uwzględnił dodatkowo okres od 15 września 1999 r. do 14 czerwca 2000 r., jako równorzędny ze służbą w Służbie Celnej, począwszy od 1 lipca 2019 r., zaś w pozostałym zakresie apelację oddalił.

Decyzją z 5 grudnia 2018 r. Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. na podstawie art. 5 ust. 1a oraz art. 12, 15d w związku z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z 18 lutego 1994 r. o

zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2018 r., poz. 132 ze zm.) ustalił J. R. od 4 września 2018 r., tj. od ukończenia 55 roku życia prawo do emerytury i jej wysokość w kwocie 2.348,11 zł.

W odwołaniu od powyższej decyzji J. R. wniósł o ponowne przeliczenie świadczenia emerytalnego oraz uwzględnienie okresu służby od 15 listopada 1985 r., a nie od 15 czerwca 2000 r., bowiem licząc od tej daty podstawa wymiaru emerytury byłaby wyższa. Odwołujący się zarzucił organowi rentowemu poczynienie błędnych ustaleń faktycznych, co do przebiegu służby, tj., że zaczęła się ona od 15 czerwca 2000 r. podczas, gdy początek pełnienia służby powinien być określony na datę 15 listopada 1985 r. Nadto skarżący wskazał na obrazę przepisów art. 21 ust. 1 oraz, art. 22 ust. 2 ustawy z 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2017 r., poz. 1321) w związku z art. 94 ust. 1 i 2 i 3 ustawy z 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej (Dz.U. 1999 nr 72 poz. 802 z późn.zm.) oraz art. 99 ust. 8 oraz art. 222 ust. 1 oraz art. 231 ust. 2 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz.U. 2009 r. Nr 168 poz. 1323 z późn.zm.) oraz art. 165 ust. 3 ustawy przepisy wprowadzające Krajową Administrację Skarbową z 16 listopada 2016 r. (Dz.U. z 2016 r., poz. 1948) gdyż przepisy pierwszej ze wskazanych ustaw pomijają okresy pracy w administracji celnej przed 1 lipca 2000 r. i nie zaliczają jej do okresu uprawniającego do emerytury „mundurowej” (lub nie zaliczanie jej do okresu równorzędnego do okresu pełnienia służby) co jest działaniem dyskryminującym i niezgodnym z Konstytucją RP (art. 2 w zw. z art. 7 i art. 32 ust. 1 Konstytucji, bowiem zasady zaliczeń tych okresów służby były zupełnie odmiennie zapisywane wcześniej w obu ustawach o Służbie Celnej (z 1999 oraz z 2009 roku) oraz w ustawie przepisy wprowadzające

Krajową Administrację Skarbową, które to ustawy przyznały mu prawo do zaliczenia okresu zatrudnienia na poczet służby. Odwołujący wskazywał, że służbę jako funkcjonariusz celny w Izbie Celnej w P. pełnił od 15 listopada 1985 r. W okresie tym również pełnił służbę w szczególnym charakterze tj. od 15 listopada 1985 r. do 31 grudnia 2008 r., służbę pełnił jako funkcjonariusz kolejno: w Urzędzie Celnym w P., Izbie Celnej w P. oraz Izbie Administracji Skarbowej R. w systemie zmianowym w granicznych i wewnętrznych Oddziałach Celnym: M., Ż., P., K., K., H., wykonując czynności zgodnie z zakresami obowiązków i poleceniami przełożonych, które dokumentują wykonywanie tzw. czynności policyjnych, tj. zwalczanie i ściganie przestępstw i wykroczeń w zakresie ustalonym ustawą karną skarbową. Odwołujący domagał się w przypadku zaliczenia poprzednich lat pełnienia służby, uwzględnienia 10 kolejnych lat okresów uposażenia do podstawy wymiaru emerytury - od 1 stycznia 2000 r. (pełny rok służby) do 31 grudnia 2009 r. ponieważ został wliczony do wskaźnika rok 2010, w którym pracował tylko 12 dni (tj. od 1 stycznia 2010 r. do 12 stycznia 2010 r.), co znacząco obniżyło mu wskaźnik, a tym samym świadczenie emerytalne.

Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Organ rentowy podniósł, że zaopatrzenie emerytalne, o którym mowa w ust. 1 przysługuje również funkcjonariuszom Służby Celnej, którzy zostali mianowani do Służby Celnej po 14 września 1999 r. lub których stosunek pracy został przekształcony w stosunek służbowy na podstawie art. 22b ustawy z 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej (Dz.U. z 2004 r. Nr 156, poz. 1641, ze zm.) lub art. 99 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz.U. z 2016 r., poz. 1799 i 1948). Zgodnie z brzmieniem zaświadczenia z 16 listopada 2018 r. o przebiegu służby dla celów emerytalnych i rentowych wydanym przez Izbę Administracji Skarbowej w R., odwołujący się pełnił służbę w Służbie Celnej w okresach: od 15 czerwca 2000 r. do 12 stycznia 2010 r., od 1 grudnia 2011 r. do 28 lutego 2017 r. i w Służbie Celno - Skarbowej od 1 marca 2017 r. do 31 sierpnia 2017 r. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, w przypadku funkcjonariuszy, którzy zostali mianowani do Służby Celnej po 14 września 1999 r. emerytura wynosi 40% podstawy jej wymiaru za 15 lat służby i wzrasta na

zasadach określonych w art. 15a ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy, zatem brak było możliwości uwzględnienia wskazywanych okresów J. R. przed dniem mianowania do Służby Celnej, tj. przed 15 czerwca 2000 r. a okresy składkowe i nieskładkowe poprzedzające służbę będą podlegały zaliczeniu do wysługi emerytalnej, przy ustaleniu prawa do emerytury z powszechnego systemu.

Wyrokiem z 22 stycznia 2020 r., sygn. akt XIV U (...) Sąd Okręgowy w W. w punkcie 1 sentencji oddalił odwołanie, zaś w punkcie 2 zasądził od J. R. na rzecz Dyrektora Zakładu Emerytalno - Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji kwotę 180,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od tego wyroku wniósł odwołujący się, zarzucając mu naruszenie art. 22 ust. 2 ustawy z 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2017 r., poz. 1321) w zw. z art. 222 ust. 1 i art. 231 ust 2 ustawy o Służbie Celnej z 27 sierpnia 2009 r. (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 1799, 1948) oraz art. 171 ust. 1 i 2 ustawy z 16 listopada 2016 roku przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 2354); art. 8 ust. 2 w zw. z art. 178 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w związku z art. 22 ust. 2 ustawy z 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw, a także art. 13 ust. 1d ustawy z 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. z 2019 r., poz. 288 ze zm.).

Sąd Apelacyjny uznał apelację za uzasadnioną jedynie w zakresie, w jakim zawierała wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez doliczenie do okresu służby odwołującego się okresu od 15 września 1999 r. do 14 czerwca 2000 r., w pozostałym zaś zakresie jako bezzasadna podlegała, w ocenie Sądu, oddaleniu.

Sąd drugiej instancji ocenił, że zaskarżony wyrok oraz poprzedzająca go decyzja powinny podlegać zmianie jedynie poprzez uwzględnienie przy ustalaniu wysokości emerytury J. R. okresu od 15 września 1999 r. do 14 czerwca 2000 r., począwszy od 1 lipca 2019 r., z uwagi na wejście w życie nowelizacji ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej.

Zdaniem Sądu drugiej instancji, w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd pierwszej instancji prawidłowo przytoczył przepisy ustawy zaopatrzeniowej, ustaw zmieniających tą ustawę i przepisy ustawy o Służbie Celnej oraz dokonał ich subsumpcji z uwzględnieniem stanu prawnego obowiązującego w dacie wydania zaskarżonej decyzji. Sąd Apelacyjny nie dopatrując się błędów w argumentacji przedstawionej w tym zakresie przez Sąd Okręgowy, w całości ją podzielił, przyjmując za własną. Wbrew zarzutom apelacji, przepis art. 22 ust. 2 ustawy z 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy zaopatrzeniowej znajdował zastosowanie do odwołującego się, którego okres zatrudnienia w administracji celnej przed mianowaniem na stanowisko w Służbie Celnej, został wymienionym przepisem wprost wyłączony i nie mógł być tym samym traktowany jako okres służby albo okres równorzędny ze służbą w rozumieniu ustawy zaopatrzeniowej z 18 lutego 1994 r. Wynikające z odrębnych przepisów, wliczenie spornego okresu do okresu pełnienia służby w Służbie Celnej (art. 222 ust. 1 i art. 231 ust. 2 ustawy o Służbie Celnej z 27 sierpnia 2009 roku), lub Służbie Celno-Skarbowej (art. 171 ust. 1 i 2 ustawy z 16 listopada 2016 r. przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej), nie ma wpływu na opisane wyżej wyraźne wyłączenie przewidziane art. art. 22 ust. 2 ustawy zmieniającej z 11 maja 2017 r.

W tym zakresie, nieskuteczny okazał się również zarzut art. 8 ust. 2 w zw. z art. 178 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w związku z art. 22 ust. 2 ustawy

z 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym polegającego, zdaniem apelującego, na braku dokonania tzw. rozproszonej kontroli konstytucyjności tego przepisu i w efekcie braku stwierdzenia że jest on niezgodny z przepisem art. 2 Konstytucji oraz art. 7 Konstytucji RP, a także art. 32 ust. 1 Konstytucji RP poprzez naruszenie zasady równości (w innych służbach np. Państwowej Straży Pożarnej zaliczano poprzednie okresy pracy w całości) brak odmowy jego zastosowania w sytuacji oczywistości niekonstytucyjności tego przepisu. Zgodnie z art. 8 ust. 2 i art. 178 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej każdy sąd powszechny ma kompetencje do wydania merytorycznego rozstrzygnięcia na podstawie ustawy zasadniczej, bez kierowania pytań prawnych do Trybunału Konstytucyjnego. Jednak może to mieć miejsce wyłącznie wówczas, gdy sąd rozpoznający sprawę nie ma wątpliwości co do niezgodności danego przepisu z Konstytucją, a sprzeczność ma charakter oczywisty (por. wyrok Sądu Najwyższego z 8 sierpnia 2017 r., I UK 325/16, LEX nr 2389585). Podkreślenia jednak wymaga, że z uwagi bezpieczeństwo obrotu prawnego kształtowanego również przez indywidualne akty stosowania prawa, jakimi są orzeczenia sądowe, odmowa zastosowania przepisu ustawy może nastąpić wyłącznie w wypadku, gdy sąd rozpoznający sprawę nie ma wątpliwości co do niezgodności tego przepisu z Konstytucją, a sprzeczność ma charakter oczywisty, inaczej mówiąc, gdy zachodzi sytuacja oczywistej niekonstytucyjności przepisu. Zasadniczo „oczywista niekonstytucyjność” zachodzi wówczas, gdy porównywane przepisy ustawy i Konstytucji dotyczą regulacji tej samej materii i są ze sobą sprzeczne. Na gruncie niniejszej sprawy taka sytuacja nie miała miejsca. Wbrew twierdzeniom apelacji nie można mówić o naruszeniu gwarantowanej konstytucyjnie zasady równości (art. 2, art. 7 i art. 32 ust. 1) porównując sytuację odwołującego się będącego funkcjonariuszem służby celnej do sytuacji funkcjonariuszy innych służb mundurowych. Podobnie nie narusza wskazanej zasady, jak również zasady ochrony praw nabytych, zastosowanie wobec odwołującego się art. 22 ust. 2 ustawy z 11 maja 2017 r. zmieniającej ustawę o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy. Sąd drugiej instancji zauważył, że objęcie ustawą zaopatrzeniową funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej (art. 1 ust. 1) i funkcjonariuszy Służby Celnej (art. 1 ust. 2), miało związek ze zmianami organizacyjnymi tego pionu

administracji państwowej. Służba Celna utworzona została ustawą z 24 lipca 1999 r. o Służbie Celnej, a funkcjonariusze tej Służby zostali objęci obowiązkiem ubezpieczenia społecznego (pkt 18a dodany w art. 6 ust. 1 u.s.u.s.) - tak jak funkcjonariusze pozostałych służb mundurowych (art. 6 ust. 1 pkt 13-18 u.s.u.s.). Z dniem 1 października 2003 r. funkcjonariusze służb mundurowych działających przed 1 stycznia 1999 r. powrócili do systemu zaopatrzenia społecznego (pkt 13-18 art. 6 ust. 1 zostały skreślone), z wyjątkiem funkcjonariuszy Służby Celnej, którzy w tym systemie wcześniej nie byli. Z kolei Służba Celno-Skarbowa utworzona została ustawą z 16 lipca 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej, która wyodrębniła Służbę Celno-Skarbową jako jednolitą umundurowaną formację. Funkcjonariusze tej służby objęci zostali systemem zaopatrzenia społecznego od dnia wejścia w życie ustawy (1 marca 2017 r.), zaś Służba Celna została z tym dniem została zlikwidowana oraz uchylono punkt 18a art. 6 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Nie ma zatem podstaw do podzielenia zarzutu, że zastosowanie przepisu art. 22 ust. 2 ustawy z 11 maja 2017 r. zmieniającej ustawę o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy, wyłączającego możliwość traktowania wymienionych w nim okresów jako okresów służby oraz równorzędnych ze służbą na potrzeby ustawy zaopatrzeniowej, „anuluje” zasady zapisane w dwóch innych ww. ustawach oraz narusza prawa nabyte odwołującego się. Bowiem również przed wejściem w życie kwestionowanego przez odwołującego się przepisu, okresy w nim wymienione nie były wliczane do okresu służby, ani okresu równorzędnego ze służbą w rozumieniu ustawy zaopatrzeniowej. W świetle powyższego Sąd Apelacyjny nie podzielił twierdzeń apelacji o oczywistej niekonstytucyjności wskazanych w niej przepisów uzasadniających zastosowanie tzw. rozproszonej kontroli konstytucyjnej.

Sąd Apelacyjny doszedł jednak do wniosku, że w dacie wydania zaskarżonego orzeczenia istniały podstawy do zaliczenia odwołującemu się okresu służby już od 15 września 1999 r., co uzasadniało zmianę wyroku Sąd pierwszej instancji i poprzedzającą ten wyrok decyzję organu rentowego w tej właśnie części. Tym samym Sąd Apelacyjny uznaje za zasadny zarzut naruszenia art. 13 ust. 1d ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służby Wywiadu

Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin poprzez brak zmiany zaskarżonej decyzji w zakresie zaliczenia skarżącemu na poczet służby również okresu od 15 września 1999 do 14 czerwca 2000 r., tj. do dnia poprzedzającego datę otrzymania a mianowania przez skarżącego, mając na uwadze, że okres służby odwołującego się od 15 czerwca 2000 r. został bezspornie zaliczony przez organ rentowy do wysługi emerytalnej. W wymienionym okresie odwołujący się pełnił służbę, jako funkcjonariusz służby celnej w Izbie Celnej w Pr., co również nie było przedmiotem sporu.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego zaskarżył skargą kasacyjną odwołujący się w części, co do punktu II wyroku.

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oparto na podstawach przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 (występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego) oraz pkt 4 (oczywista zasadność skargi kasacyjnej) k.p.c.

Strona skarżąca wskazała, że w sprawie ujawnił się problem dotyczący tego, że ZER MSWiA (jako uprawniony organ do spraw emerytalnych funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej) oraz sądy powszechne nie uznają okresów pracy funkcjonariuszy w administracji celnej przed dniem 15 września 1999 r. na poczet okresu służby (obliczanego na poczet długości służby) pomimo, iż ustawodawca gwarantował trzykrotnie (w aż 3 ustawach) fakt zaliczenia tychże okresów na poczet okresu służby. Następnie ustawodawca przyjął przepis art. 22 ust. 2 ustawy z 11 maja 2017 roku o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej, który niejako „anulował” poprzednie zapisy (tudzież „wyłączył” ich działanie).

Problem, który się w tej sprawie objawił, w ocenie skarżącego, związany jest z trzema okolicznościami:

1) sprzecznością decyzji ZER MSWiA (jako uprawnionego organu) oraz wyroków sądu (obu instancji) z obowiązującym urzędowym dokumentem

dowodzącym przebiegu służby w postaci świadectwa służby, gdzie funkcjonariusze tak jak skarżący w tej sprawie Pan J. R. mają wpisany jako okres służby okres sprzed 15 września 1999 r. (w tym przypadku jest to 15 listopada 1985 r.);

2) zakazem niekorzystnego działania prawa i zakazem pogarszania wstecz sytuacji prawnej odbiorców (adresatów) danych przepisów;

3) wadliwością konstrukcji (treści) przepisów, które niejako wstecz wyłączają możliwość zaliczenia okresów pracy funkcjonariuszy w administracji celnej przed 15 września 1999 r. na poczet okresu służby (art. 22 ust. 2 ustawy z 11 maja 2017 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej).

Strona skarżąca upatrywała również oczywistej zasadności skargi kasacyjnej w tym, iż Sąd w zaskarżonej części wyroku powołuje się na stosowanie w sprawie przepisu art. 22 ust. 2 ustawy z 11 maja 2017 r., podczas gdy treść tego przepisu nie wyłącza (nie „anuluje”) obowiązywania przepisów art. 221 ust. 1 w zw. z art. 231 ust. 2 ustawy o Służbie Celnej z 2009 r. oraz przepisów art. 171 ust. 1 i 2 pkt. 2 lit f ustawy wprowadzającej KAS. Przepisy te zaś jasno i klarownie nakazują okres pracy w administracji celnej zaliczyć na poczet okresu służby i uwzględnić go przy obliczaniu okresu służby (i tym samym następnie: obliczaniu wysokości wysługi emerytalnej).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ubezpieczonego nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie (1) występuje istotne zagadnienie prawne, (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do

rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony w ten sposób, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) oraz skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego dotyczącego przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polega na sformułowaniu samego zagadnienia wraz ze wskazaniem konkretnego przepisu prawa, na tle którego to zagadnienie występuje oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Analogicznie należy traktować wymogi konstrukcyjne samego zagadnienia prawnego, formułowanego w ramach przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. oraz jego związek ze sprawą i skargą kasacyjną, która miałaby zostać rozpoznana przez Sąd Najwyższy. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi,

niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02, LEX nr 57240; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179) i pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą, co oznacza, że sformułowane zagadnienie prawne musi mieć wpływ na rozstrzygnięcie danej sprawy (postanowienia Sądu Najwyższego: z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, LEX nr 864002; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, LEX nr 560504), a w końcu, dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (poważne) wątpliwości.

Nie sposób uznać w niniejszej sprawie, aby skarżący wykazał występowanie tej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, bowiem skarżący w ogóle nie sformułował jakiegokolwiek zagadnienia prawnego, które mogłoby być przedmiotem rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy. Argumentacja uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w tym zakresie sprowadza się jedynie do przedstawienia zarzutów skarżącego wobec zaskarżonego wyroku oraz praktyki organu rentowego i przyjętej przez sądy powszechne linii orzeczniczej, jednak nie zawiera sformułowania jakichkolwiek wątpliwości interpretacyjnych mających charakter istotnego zagadnienia prawnego. Wręcz przeciwnie, strona skarżąca formułuje zarzuty kategoryczne, wskazujące raczej na oczywiste błędne postępowanie sądów i przyjętą przez nie błędną interpretację przepisów, nie zaś na występowanie wątpliwości. Skoro zatem skarżący nie wykazuje istotnych zagadnień prawnych, to nie sposób przyjąć, że skarga kasacyjna zasługuje na przyjęcie ze względu na tę przesłankę.

W orzecnictwie Sądu Najwyższego przyjęto także, że przesłanka oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) spełniona jest wówczas, gdy zachodzi niewątpliwa, widoczna na pierwszy rzut oka, tj. bez konieczności głębszej analizy, sprzeczność orzeczenia z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, Nr 6, poz. 100; z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, Nr 3, poz. 49). Musi być zatem oczywiste, że ma miejsce kwalifikowana postać naruszenia prawa, zauważalna *prima facie* przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, która przesądza o wadliwości

zaskarżonego orzeczenia w stopniu nakazującym uwzględnienie skargi (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 lutego 2012 r., II CSK 225/11, niepubl.; z 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, niepubl.). Powołanie się na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje przy tym skarżącego do przedstawienia wyводу prawnego, uzasadniającego jego pogląd, że skarga jest oczywiście uzasadniona, przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przedstawiono żadnej argumentacji, która mogłaby przemawiać za przyjęciem, że skarga kasacyjna jest w niniejszej sprawie oczywiście uzasadniona. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w tej części stanowi jedynie polemikę ze stanowiskiem Sądu drugiej instancji i próbę podważania dokonanej przez ten Sąd wykładni przepisów prawnych relewantnych dla rozpoznania niniejszej sprawy. Skarżący nie wykazał, aby w niniejszej sprawie doszło do rażącego naruszenia przepisów prawa procesowego lub materialnego, które doprowadziłoby do oczywiście niesłusznego rozstrzygnięcia. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący jedynie powtarza argumentację przedstawioną już w odwołaniu i apelacji od zaskarżonego wyroku, mimo że Sąd drugiej instancji słusznie wskazał, że art. 22 ust. 2 ustawy z 11 maja 2017 r. dotyczy innych kwestii niż ustawy o Służbie Celnej i ustawy przepisy wprowadzające ustawę o KAS, bowiem zawiera on zasady zaliczania okresów pełnienia służby dla celów uprawnień emerytalnych, zaś dwie pozostałe ustawy dotyczą okresów służby obliczanych dla innych potrzeb niż uprawnienia emerytalne.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.

